

ΣΒΕΝ ΝΤΑΓΚΟΝΕΣ

Τετάρτη, 26 Σεπτέμβριος 2012 08:31

συνέντευξη στον Ελπιδοφόρο Ιντζέμπελη

Ο Σβεν Νταγκόνες στο πρώτο του μυθιστόρημα καταπιάνεται με την περίοδο της γερμανικής κατοχής. Ο ήρωάς του, ο Κώστας, είναι έφηβος και ζει στην Αθήνα το 1942. Ανήκει στην κατηγορία των χαμινιών που αντιστέκονται στην παρακμή και τη διάλυση του κοινωνικού ιστού. Συμμετέχει στην Εθνική Αντίσταση και, το σημαντικότερο, ερωτεύεται. Κάνει όνειρα για έναν κόσμο χωρίς τους κατακτητές σε μια Ελλάδα όπου η κοινωνική δικαιοσύνη θα επικρατήσει και θα λύσει όλες τις αδικίες. Κι όταν οι Γερμανοί φεύγουν, ο Κώστας αντικρίζει μια Αθήνα που σπαράζει ήδη στη φωτιά του Εμφυλίου.

Μαθήματα Ιστορίας από ένα συγγραφέα που, αν μη τι άλλο, γνωρίζει την ελληνική ιστορία και αγαπά πολύ τη χώρα μας, και μας δίνει μια ιστορία επική και ανθρώπινη, σκληρή, συγκινητική και αυθεντική.

Ποια ήταν η αφορμή για να γραφτεί το μυθιστόρημα *Οι αράχνες μέσα μου*;

Η ελληνική πλευρά της οικογένειάς μου επηρεάστηκε πάρα πολύ από τον πόλεμο. Το σπίτι του παππού μου στο Καλαμάκι επιτάχθηκε από τους Γερμανούς. Οι δικοί μου κατέφυγαν σε ένα απομακρυσμένο σημείο της Εύβοιας, όπου μετά βίας επιβίωσαν σε μια πέτρινη καλύβα, κυνηγώντας και συλλέγοντας. Κρατούσαν το τουφέκι κρυμμένο κάτω από μια πέτρα στο τζάκι. Τώρα κρέμεται σ' έναν τοίχο, στην κουζίνα μου.

Ο Κώστας είναι έφηβος και δε φοβάται το θάνατο. Η μόνη που μπορεί να τον επηρεάσει είναι η Άννα. Τόσο πολύ την αγαπά;

Το να είσαι έφηβος σημαίνει να πηγαίνεις ενάντια στους κανόνες αναζητώντας τα δικά σου όρια. Όταν κανείς συνειδητοποιεί, όπως ο Κώστας, ότι τον έχουν γεμίσει με ψέματα, χάνει την αυτοεκτίμησή του. Έτσι ξεκινάει με θυμό και πικρία, χωρίς να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τον εαυτό του. Η αυτοκαταστροφική εσωτερική ταραχή του καθρεφτίζεται στο χάος που υπάρχει γύρω του. Ο θάνατος είναι μια πολύ μακρινή σκέψη για ένα θυμωμένο άνθρωπο. Ωστόσο, πρέπει να αγαπάς κάτι για να κρατιέσαι ζωντανός, δεν μπορεί κανείς να ζήσει χωρίς όνειρα. Ο Κώστας αγαπάει την Άννα και ό,τι αυτή σημαίνει στη ζωή του. Αυτός αντικατοπτρίζει τη θυμωμένη χαοτική πραγματικότητα της χώρας κι εκείνη αντιπροσωπεύει ένα ιδανικό που έχει καταρρεύσει.

Η οικογένεια του Κώστα έχει πολλά προβλήματα. Ο αδελφός του, ο Νίκος,

συμβιβάζεται και δε συγκρούεται με τις καταστάσεις, σε αντίθεση με τον αδελφό του, τον Κώστα. Ο Νίκος ή ο Κώστας είναι κοντύτερα στη δική σας ψυχουσύνθεση;

Ο Κώστας, παρά τα φαινόμενα, δεν είναι απόλυτα αλήθεια ότι δε συμβιβάζεται. Αλλά το ένστικτό του τον ωθεί να αντιτίθεται σε κάθε παράνομη εξουσία. Δεν είναι διατεθειμένος να σκύψει το κεφάλι σε οποιαδήποτε εξουσία βασισμένη σε ψέματα. Είναι ένας ηθικός, θα λέγαμε, ήρωας που ψάχνει να βρει την αλήθεια. Ο Νίκος είναι ο τυπικός κομφορμιστής.

Η σύνθεση του μυθιστορήματος φανερώνει μια βαθιά γνώση της ιστορίας της Ελλάδας κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ποια ήταν τα βιβλία ή οι πηγές που σας βοήθησαν να γνωρίσετε τόσο καλά εκείνη την περίοδο;

Πολλοί που έζησαν εκείνα τα χρόνια θέλησαν να μοιραστούν τις εμπειρίες τους μαζί μου. Κι επιπλέον, διάβασα πάρα πολλά βιβλία. Τον κύριο όγκο των πληροφοριών, όμως, που χρειαζόμουν για να περιγράψω τη ζωή στην Αθήνα όπως πραγματικά ήταν, τον βρήκα στη Βιβλιοθήκη της Βουλής. Πέρασα πολλούς μήνες εκεί μέσα ψάχνοντας πρωτογενείς πηγές και μαρτυρίες. Βρήκα πολλές λεπτομέρειες σε ημερολόγια, επιστολές και διπλωματικές αναφορές. Το γεγονός ότι μιλάω πέντε γλώσσες με βοήθησε πολύ. Γενικά, μπορώ να πω ότι οι ξένοι, ως εξωτερικοί παρατηρητές, περιέγραψαν την κατάσταση με λιγότερες πολιτικές προκαταλήψεις.

Ο ανορθόδοξος τρόπος σκέψης του Κώστα δείχνει έναν άνθρωπο που παίζει καθημερινά με τη φωτιά. Μήπως γιατί οι αράχνες είναι μέσα του;

Ναι, φυσικά! Ο αρχικός τίτλος του βιβλίου στα αγγλικά είναι *Belly full of Spiders* [*Κοιλιά γεμάτη αράχνες*]. Αντί για τροφή, μέσα του έχει αυτές τις αραχνοειδείς βόμβες.

Η περιγραφή που κάνετε για την Αθήνα είναι θαυμάσια. Θα έλεγα ότι φαίνεται σαν να έχετε ζήσει σε εκείνη την εποχή. Είναι εύκολο να γράψεις και να περιγράψεις κάτι που έγινε στο παρελθόν;

Η καλή σας γνώμη με χαροποιεί ιδιαίτερα! Τρέφω πολύ βαθύ σεβασμό γι' αυτούς που έζησαν και τυραννίστηκαν σ' εκείνες τις εποχές και η μόνιμη ανησυχία μου ήταν να μην τους προσβάλω με τυχόν ανακρίβειες ή με κάποιου είδους νοσταλγικό συναισθηματισμό. Η περιγραφή του παρελθόντος είναι κάτι που απαιτεί την υπομονή ενός αρχαιολόγου, αλλά τα πράγματα που έρχονταν στην επιφάνεια ήταν τόσο συγκλονιστικά, που το ενδιαφέρον μου δε μειώθηκε ποτέ.

Ο Γιάννης, σε αντίθεση με τον Κώστα, είναι πολύ σκληρός. Αν και βοηθά τον Κώστα, είναι αντίθετος προς τις απόψεις του και έχει διαφορετική σκέψη. Μήπως η όλη η συμπεριφορά του έχει να κάνει με το πόσο άσχημα του έχει φερθεί η μοίρα;

Η μοίρα ήταν σκληρή σχεδόν για όλους τότε. Η απώλεια του χεριού του συμβολίζει την απώλεια της ηθικής του συνείδησης. Αυτό γίνεται εν γνώσει του και είναι ο λόγος που μισεί τον εαυτό του. Η σκληρότητα και ο κυνισμός του είναι μια μορφή απέχθειας προς τον εαυτό του. Ο Γιάννης βλέπει ότι η ψυχή του Κώστα δεν έχει ακρωτηριαστεί, ότι δεν έχει χάσει την εγγενή του καλοσύνη, και κατά βάθος τον ζηλεύει για τη σταθερή ικανότητά του να πιστεύει, να αγαπάει. Ο Γιάννης είναι για μένα ο πιο τραγικός χαρακτήρας του βιβλίου.

Έχουν ενδιαφέρον οι αναγνώστες για ιστορικά αναγνώσματα που αναφέρονται στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο; Ποια είναι η ανταπόκριση του αναγνωστικού κοινού στο μυθιστόρημά σας;

Δεν πιστεύω ότι το αναγνωστικό κοινό ενδιαφέρεται γενικά για τέτοια μυθιστορήματα, και είναι κρίμα! Αυτή η περίοδος της ελληνικής ιστορίας είτε έχει παρουσιαστεί διαστρεβλωμένη λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων είτε έχει αποσιωπηθεί. Τα πράγματα που έγιναν τότε δεν

ταιριάζουν με την εικόνα που θέλουμε να έχουμε για τον εαυτό μας, αν θέλουμε όμως να καταλάβουμε την παρούσα κατάσταση, να μάθουμε από τα λάθη μας και να προχωρήσουμε, πρέπει να αντικρίσουμε τον εαυτό μας άφοβα. Ναι, είμαστε και εκείνοι οι Έλληνες. Κάναμε άσχημα πράγματα. Η θυματοποίηση δε βγάζει πουθενά. Πρέπει να αναλάβουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί και να μάθουμε να κοιτάζουμε στον καθρέφτη. Η ανταπόκριση που είχα μέχρι στιγμής ήταν ανέλπιστα θετική.

Διάβασα στο βιογραφικό σας ότι μένετε μόνιμα στην Ελλάδα. Ακόμα, ότι είσαστε πολίτης του κόσμου. Τι αντιπροσωπεύει για σας η Ελλάδα;

Έχω ζήσει σε πολλές χώρες, αλλά πάντα θα έχω το μικρό μου σπίτι στην Εύβοια, και μόλις νοίκιασα κι ένα διαμέρισμα στο Χαλάνδρι. Κατά κάποιον τρόπο, η διαμόρφωση του εαυτού μου ξεκίνησε στην Αθήνα, και σ' αυτήν συνεχίζεται.

Οι αράχνες μέσα μου
Σβεν Νταγκόνες
μετάφραση: Λένα Ταχμαζίδου
Ψυχογιός
398 σελ.
Τιμή € 9,99